

සංස්කෘතික ත්‍රිකෝණය - ජගත් උරුමය ප්‍රකට කරන ජෛනවනාරාමය

❧ ‘දිවා ගුහාව’ ලෙස සැලකෙන බටහොට ලෙන අසිරිය

‘සිත නිවෙත තැන්’ විශේෂාංගය යටතේ රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ බටහොට ප්‍රදේශයේ පිහිටා ඇති බටහොට පුරාණ ගල්ලෙන් රජ-මහා විහාරය හා ඒ ආශ්‍රිත ගල්ලෙන් පිළිබඳ ඓතිහාසික තොරතුරු රැගත් ලිපියකි.

❧ එක්සත් රාජධානියේ අලුත්ම විහාරය

‘සයුරෙන් එහා’ විශේෂාංගය යටතේ එංගලන්තයේ ලන්ඩන් නුවර සිට උතුරු දෙසට සැතපුම් සියයක් පමණ දුර ගිය විට හමුවන නව බෞද්ධ විහාරයක් පිළිබඳ විස්තර.

❧ රැස් කළ යුතු උතුම් ධනය

- වැලිගම ඤාණරතන අනුනාහිමි දුරුතු පසළොස්වක පෝද ධම් දේශනාව යටතේ ‘සජන ආර්ය ධන’ නමින් බුදුරදුන් විසින් හඳුන්වාදී දේශනා කරනු ලැබූ ආධ්‍යාත්මික ගුණ ධම් හතක් පිළිබඳ විස්තර සහ ඒවා වැඩිමේ අනුසස්.

❧ කායික මානසික රෝග නිවාරණයට මග

- කුරුණෑගොඩ පියනිස්ස නාහිමි බෞද්ධ භාවනා ක්‍රම පිළිබඳ විමසුමකි. රෝග නිවාරණය සඳහා භාවනාවේ උපයෝගිතාව මෙම ලිපියෙන් විමසුමට ලක් කෙරේ.

❧ දුක්ඛ සංකල්පයේ ශචාර්ථය

- මිගොඩ පඤ්ඤාලෝක හිමි බුදු දහමේ දැක්වෙන ‘දුක්’ පිළිබඳ පැහැදිලි විග්‍රහයක් කිරීමට දරන ප්‍රයත්නයකි. බුදු දහම සච් අසුබවාදී දහමක් නොවන බවත්, දුක් හා මිශ්‍ර වූ ජීවිතය පිළිබඳ ගැටලුවට හොඳම විසඳුම ඒ තුළ දැක්වෙන බවත්, මෙම ලිපියෙන් විස්තර කෙරේ.

❧ Mahiyangana Cetiya - the first of its kind in Sri Lanka

by Aryadasa Ratnasinghe

❧ බුද්ධානුස්මර්ති භාවනා

- රේරුකානේ වන්දවිමල නාහිමි ධම්ය භාවිතා කිරීමෙන් දන හැකි බුදුරදුන්ගේ ගුණ සම්භාරය පිළිබඳ වැටහීම තව තවත් වැඩි දියුණු කරන බුදු ගුණ භාවනාව සිදු කරන ආකාරය හා එහි යහපත් ප්‍රතිඵල.

❧ බොදු දිවි පෙවෙතට යළි පණ දිය යුතුයි

- කැගලිල නරුණ බෞද්ධ සංගමයේ උපදේශක බී. ජී. විමලසේන මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ ශ්‍රී ලංකාවට වැඩම කළ ද සිට ශ්‍රී ලාංකීය සමාජයේ ඇතිව තිබූ ආධ්‍යාත්මික පරිවර්තනය - නැවතත් සමාජය තුළ ඇති කළ යුතු බවට සංවාදශීලී අදහසක්.

❧ කැලණි පුරාණය

- සිරිසමන් විජේතුංග බුදුරදුන් කැලණියට වැඩම කළ ස්ථානයේ පිහිටුවා ඇති කැලණි රජමහා විහාරයේ ඓතිහාසික තොරතුරු.

❧ සිරිපා වරාණ

සිරිපා වන්දනාවේ ඉතිහාසය සහ ශ්‍රී පාදස්ථානය පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත් ලිපියකි.

❧ හෙළ හඳවත් සාමයෙන් සිසිල් වූ දා....

- අමුවල අමරසේන

❧ බුදු පා පහස ලද සාමයේ තෝකැන්ත

- සිරිපාල මාදුවගේ බුදුරදුන් මහියංගණයේ නාග - යසෂ වයසෙන් හැඳින්වූණු ගෝත්‍රික ජන කොටස් දෙකක් අතර හට ගත් ආරවුලක් නිසා ඇති වන්නට ගිය විශාල ජීවිත විනාශයක් වැළැක්වීමට වැඩම කොට - දහම් දෙසා එහි සාමය ස්ථාපිත කළ ඉතිහාස පුවත ගැන විමසන ලිපි දෙකකි.